

Klub — lehetőségekkel

A klub feladata, hogy helyet és megfelelő programmal segítse a szabad idő hasznos eltöltését, hozzájáruljon a diákok általános műveltségének fejlesztéséhez. Röviden így fogalmazta meg a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola klubjának célját a klub vezetője, Sinkó János, aki hónapról hónapra változtató, színes programot állít össze, érdekességeken töri a fejét. Irodalom, művészet, komoly- és beatzene, politikai és szórakoztató játékok, mind a tarso-lyában van. Mégis hiába. Az író-olvasó találkozóknak csak véletlenül lézeng egy-két hallgató, a fotózás sem vonzó, és még sorolhatnánk tovább. Olykor viszont zsúfolásig telik a klubterem, a mások nem látható, társadalmi munkáról hiányzó diákokkal is találkozhatunk — a Disc Jockey napján. Tölonganak, szinte verekednek a bejutásért, a klub vezetőjét pedig nemrég megvárta az udvaron néhány sértett beutazó — és leütötte. Volt valaki, aki felemelte, és talán még vigasztalta is: ne vedd a szívedre!

I

Azért ne higgye senki, hogy a főiskolán csak a klub foglalkozik a hallgatók szórakoztatásával, műveltségének fejlesztésével. A klub vezetőjével, a főiskolai KISZ-vb titkárával és kultúrfelelőssel folytatott beszélgetésből kiderült, hogy nem műsorszegénységről, vagy a főiskolások érdeklenségéről van szó. A klubon kívüli rendezvényekről gondoskodik a KISZ-vb, az egyes alapszervezetek (egy-egy tanszék égisze alatt,

szakestek formájában), a kollégiumok is — a műsorok megválasztásában, összeállításában a hallgatók sokrétű érdeklődésének kívának eleget tenni.

Munkájukat a kulturális bizottság fogja össze, melynek vezetője dr. Nagy Antal főigazgató-helyettes, de a KISZ-vb-hez is befut a főiskola minden kulturális programja. A baj nem az, hogy annyi helyen, hanem, hogy sokszor egy időben, egymástól elszigetelten szervezik a műsorokat, előadásokat, toborozzák a hallgatókat. Hiába hívja a klub Puskin-estre, vagy bármilyen másra a diákokat, ha a kollégiumban éppen akkor buli van, vagy valamelyik tan-
széken tartanak szakmai előadást. Sinkó János mellett panaszkodik, hogy a klubot nem használják ki kellőképpen, elszomorodik a megcsappant közönség lát-
tán. Szeretné, ha nemcsak a diákok alkalmával fedeznék fel ezt a hangulatos kis szórakozóhelyet. A gondokon azonban az sem segítene, ha minden főiskolai rendezvényt a klubban tartanának. Erre helyszűke miatt sincs

lehetőség, hiszen a sikeres szakestek annyi hallgatót mozgósítanak, hogy azok alig férnének el a klubban, arról nem is beszélve, hogy lehetetlenné tennék más szakestek bejutását. A klubot egyébként sem kívánják — ahogy dr. Nagy Antal főigazgató-helyettes mondta — a főiskola kultúrcentrumává fejleszteni. Létrehozásakor elsősorban arra gondoltak, hogy elszórtassák a diákokat az úgynevezett „Béke-tanszékekről” (az Április 4. útjai söröző-bisztróból), ennek érdekében büfét működtetnek,

ahol nemcsak reggelit, uzsonnát, hanem szeszes ita-
lokat is lehet kapni.

2

A klub azonban nem elégedhet meg azzal, hogy étkezésre, sör- vagy pálinka-
ivásra kulturált helyet biztosít, sőt a diákok népszerűsége sem minden. Szerepe van a hallgatók műveltségének fejlesztésében is, a főiskolán erre számtalan lehetőség kínálkozik. Az egyetemmel ellentétben, itt együtt vannak irodalom-, történelem-, nyelv-
szakosok, énekesek, rajzosok, művészettörténészek és sportolók. Mindegyikük tudna újat, érdekeset mon-
dani a másikkal.

Jogosan fájja a KISZ-bizottság kultúrosa, hogy az egyes szakok diákjai alig érdeklődnek egymás szakterülete iránt, ritkán keresik a kapcsolatot egymással. Felismerte ezt a főiskola vezetőse is, ezért az esztétikai kör képzőművészeti — vitá-
val egybekötött — kiállításait a reálszakosok kollégiumában rendezik.

A „szakbarbarizmus” le-
győzésére, az érdeklődő kö-
zösség kialakítására egy szake-
tek közötti vetélkedősorozat is könnyen megvalósítható, érdekes vállalkozás lenne a klubban. A klubnak tehát saját feladata van; ha nem is kívánják a főiskola kultu-
rális életének centrumává tenni, azért motorja, hajtóereje még lehet. Hiszen itt minden hallgató megfordulhat, s nemcsak a műsorok alkalmával. Bárki beülhet, akárcsak egy kávéra, vagy cigarettára is, megbeszélhet gondjait, kicserélhetik ötleteiket, egyezszoval, minden előzetes szervezés nélkül is találkozhatnak, megismerkedhetnek egymással. Így kedvelt, diákos társalgó-szórakozó helyet alakíthatnának ki. Ehhez azonban a KISZ, a klub, a tanszékek és a kollégiumok tevékenységének összehangolására, színvonalas rendezvényekre, és jobb propagandára lenne szükség. De a programok alaposabb szelektálása is használna, hiszen nem mindig az nyer, aki sokat markol.

3

Javítani, tennivaló bőven akad, de a főiskolai hallgatókat sem illeti dicséret azért, hogy megtérnek randalírozó idegeneket a klubjukban. Az sem örömdetes, hogy egy-egy látogatás után mocskosan, rendetlenül szomorkodnak a termek. A művészszakosoknak sem telne talán nagy erőfeszítésbe néhány színes pillanattal, rajzzal hozzájárulni a közös szórakozóhely díszítéséhez, otthonossá varázsolásához. És megtehetné ezt bármelyik hallgató, külön felkérés és honorárium nélkül is.

A klub vezetője szívesen fogadja látogatókat és bírálókat is, csak abból a közönség iránti felelősség, segítene, akár szólna. A főiskola, minden tanszékevel és minden hallgatójával, magáénak, közös öröme és kö-
zös gondnak tekinthetné ezt a jobb sorsra érdemes klubot.

Ladányi Zsuzsa

L. Zs.

Megjegyzések a színiéva dról

A nagyszínpadon Sándor János rendezésében Shakespeare *Vízkeresztje* és Giricz Máttyás vezetésével a *Képzelt riport* igazi közönségikert aratott. (Olyan tar-
tósat, hogy a színház — félreértve a szabályzók szerepét — fölemelte a helyárat. A közlés módja ügyetlen, napiparancsként írták ki a pénztár mellé, durva helyesírási hibával, az érzékenyen érintett fiatalok ráfirkálták észrevételeiket — ott díszleg a főbejáratnál.) A prózánál maradva: a magyarországi színházak közül elsőnek játszották *Krleza Golgotáját*, de *Bulgakovot*, a kitűnő szovjet szerzőt sem a legjobb darabjával sikerült bejáratolni; a *Naf-
talin*, *A Szabin nők és a két operett* (Mária főhadnagy, *Leányvásár*) pedig nem a legfontosabb kultúrpolitikai serkentőtáblatokról éledtek az idei programba. A mai magyar dráma változatlanul hiányzik Szegeden. Hiába ígerte, ha óvatos mértékkel is, a prognózis — teljes kárpótlást nem nyújthat a mégoly pazar kínálat sem, pusztán az ügy miatt netán, hiszen színházunk nevében hirdeti: *nemzeti*. Ott már azért tart a magyar színház-
kultúra, hogy nemzeti teá-
rumait nem kell szűkösen tartania, hazai darabok, drámák, színművek, vígjátékok nélkül. (Sovány mérték, hogy a nagyszínpadra terve-
zett *Cserepes Margit házasságát* „kilötte” a tévé.)

A prózai társulat előadá-
sai nagyjából a két vezető rendező művészi elképzeléseit tükrözték. Mindkettő magasabta ösvényen jár, a célok közelebb, az eszközök különbözőek, a színház egésze szempontjából viszont kitűnően kiegészítik egymást. Giricz Máttyás az el-
kötelezett, politizáló színház híve, szigorúan ren-
dező, mintha kevesebbet bí-
zna az esték forró pillanatai-
ra, szereti előre, pontosan megtervezni, kirajzolni az előadások minden fontos mozzanatát (Golgota). Sándor János viszont nagyobb szabadságot enged a színés-
zek, áttételesen fogal-
maz, ötletei inkább a játék lehetőségeit bővítik, színe-

sítik. (Rein mérnök álma, Naftalin). Durván úgy is mondhatnánk, Giricz Má-
tyásnál a rendezői szemlé-
let, az előadás lényegi gon-
dolata, eszmei tartalma a
mindenkori direkt főszerep-
lő — Sándor Jánosnál a szí-
nész. (Persze az összefüggé-
sek és különbségek sokkal árnyaltabbak, bonyolultab-
bak, kihatnak az előadások
valamennyi összetevőjére,
így mindenekelőtt a díszle-
tezésre, ahol szintén föl-
merhetők az ízlés- és stí-
luskülönbségek. Míg *Gyar-
mathy* Agnes erőteljesen a
modern képzőművészet ar-
zenáljából építkezik, Sándor
Lajos a színpadi hatás, az
egészesen értelmezett szín-
padiasság asztalán kompo-
nálja tervét. Itt csupán azt
szeretnénk regisztrálni, hogy
a két rendező irányításával
létrejött előadások mennyi-
re jellegzetesek, izgalmas
lehetőséget nyújtva a közö-
ségnek azok összevetésére.)

Az Opera idén a *Faust*
bemutatóértékű felújítása
mellett a teljes *Puccini*-egy-
felvonásosokkal és a hazai
premierben bemutatott *von
Einem—Dürrenmatt* operá-
val, *Az öreg hölgy látogatá-
sával* gazdagodott. Változat-
lanul juttassa kivételesen
széles repertoárját, *Vaszy*
Viktorék zenei elképzelései-
hez partnerként nőtt föl a
színpad azóta, hogy *Horráth*
Zoltán erőteljes rendezői
egyenisége a korszerű játék
elemét igyekszik meghono-
sítani. *Bor Józseftől* az úgy-
nevezett „könnyű műfaj”
kapott nemesebb tartást, az
önként virtuositás helyett
— ahol a nyersanyag enged-
te — szellemesen kirakott
társasjátékot élvezhetett a
publikum. (A Szabin nők
elrablása.) Messzire vezetne
az egyéni teljesítmények
értékelése, alkalmanként
igen, utólag aligha vállal-
kozhatnánk rá, inkább a
színház belügye, miként ve-
le összefüggésben a szerep-
osztás is az. Annnyit azon-
ban jólesően állapíthatott
meg a szorgalmas színházlá-
togatógó, hogy a törzsgárdából,
a régi szegediekből néhá-
nyan látványosan bontakoz-
tak ki tehetségüket (Ko-
vács János, Király Levente
például beérkezett, nagy szí-

nészei a szegedi teátrumnak,
a visszaszerződött Kátay
Endréről is kiderült, kár
volt annak idején oly köny-
nyen lemondani róla) — és
a fiatalabbak között mind
többen akadnak, akik ma-
holnap személyükben je-
lenthetik színházunk presz-
tízst. Az Opera erősségei-
hez is betörték a fiatalok
(Böröcsök István, Juhász Jó-
zsef után Gortva Irén, Bá-
lint Ilona, a tehetséges, jó-
kező karmester: Csala Be-
nedek), s a műfaj jövője
szempontjából sem közöm-
bös, hogy a jelekből ítélhe-
tően, hosszú évek után tal-
praáll a balett (öztől már
előkészítő iskolája is lesz).
A gyermekelőadások meg-
szervezésével régi igényt is-
mert föl a színház, a holnap
közönségét ma kell fölkeres-
ni, megszoktatni a páho-
lyokban — jóllehet már
tegnap lehetett volna.

A három tagozott színház
prózájának ínséges éveiben
emlegették gyógyírként,
hogy a színvonalat tulajdon-
képpen az Opera jelenti.
Ma is sokan fogadnak rá. A
vigasz már akkor szerényte-
lenül hangzott — bár sokáig
kétségtelen tény volt —,
mert az operakultúra bizo-
nyos minőség fölötti szín-
házkultúrát feltételez, ami
a szegedi Opera föllendüle-
sekor még adott lehetett a
színházban.

A próza válsága, úgy tün-
nik, szintén, ha a folya-
mat nincs is kisebb-nagyobb
zökkenők nélkül (belső fe-
szültségek, az előadásokon
kiütköző egyenetlenségek
stb.). Az Opera helyi hege-
móniája szerencsére nem
úgy igaztalan, hogy az esett
vissza, inkább a próza köze-
lített föl hozzá, s ha ez a
tagozat még nem olyan
egységes, kiegyensúlyozott,
mint a hosszabb ideje sta-
bil, jeles gárdával működő
operistáké, céltudatos fej-
lesztéssel, választékos terve-
zéssel, az erők okos kon-
centrálásával, és nem utol-
sósorban a próbagondokat is
orvosló új drámai színház
elkészültével — jó esélye
van az önálló, saját szerző,
belső műhely kialakítására.
Nikolényi István

A ma hullámhosszán

A ma hullámhosszán so-
rozat harmadik adását
Egerből, a szakszervezetek
házából közvetítette a rádió
kedden délután, a Petőfin.
A téma ezúttal a *kultúra és
a modern ember kapcsolata*
volt, erről vitakoztak a
műsor résztvevői: közéleti
személyiségek, akadémiku-
sok, tanárok, diákok és so-
cialista brigádtagok.

Két héttel ezelőtt előíté-
tekről, hamis illúziókról
volt szó, a vitazáróban el-
hangzott, hogy ezek a mo-
dern, kulturált ember szem-
léletével ellentétesek. Most
dr. Eke Károly irányításával
arról beszélgettek, hogy a
mai ember mennyit képes
elsajátítani a kultúra érte-
keiből, s egyáltalán mit ta-
kar a kulturáltság fogalma.
A kérdés valóban időszerű,
ezt a közművelődési hatá-
rozat megjelentetése is bizo-
nyítja. Amint Tőkei Ferenc
akadémikus mondta, az
analfabétizmus magasabb
fokával kell megküzdeni,
olvasni úgyis jóval minden-
ki megtanult, de nem min-
denki tudja, hogy mit olvas.
Számítalan napilap, irodalmi,
természettudományos és mű-
vészeti folyóirat kínálja a
műveltséget, ezekből válo-
gatunk, hiszen mindent el-
olvasni, megjegyezni képte-
lenség. Az új ismereteket
elsajátítani pedig csak elő-
zetes tanulmányok birtoká-
ban lehet. De mit ragad-
junk ki az emberi kultúra
felhalmozott kincseiből? A
tudásanyag állandó gyarapo-

dása szükségessé teszi a sze-
lektálást. Újabb iskolá-
inkban is tananyagcsökken-
ésre kerül sor. Az egyes
tantárgyak oktatásakor ki-
hagyják az elhanyagolható
részleteket — nem tanítják
például az úgynevezett holt
nyelveket —, annak érdeké-
ből, hogy átfogóbb, lényeg-
látó szemléletet és gondol-
kodásmódot alakítsanak ki.
Varga Gáborné, az or-
szággyűlés alelnöke, a vitá-
ban kifejtette, hogy a mű-
veltség terjesztése társadal-
mi érdek. Tőkei Ferenc is
hivatkozott a közművelődési
határozatra, mely szerint a
közművelődés ügyét a párt-
munka részévé kell tenni. A
szocialista demokrácia gy-
akorlása sem független a
közművelődéstől: csak meg-
felelő műveltséggel válha-
tunk a közügyek aktív ré-
szeseivé. Előzetes ismeretek
nélkül véleményt formálni
nem tudunk — de ez már a
következő műsorhoz vezet,
melyet Dunaújvárosból köz-
vetítenek.

A KÖLCSONZÓ VÁLLALAT felhívja a lakosság fi-
gyelmét, hogy a szegedi boltjába: Mikszáth K. u. 12.,

**kézi csiszológép, kézi fúrógép,
körfűrész, lemezvágó,
fűnyíró gép érkezett**

Ezenkívül kedvező feltételek mellett 125 literes HÜTÖ-
SZEKRÉNY és ORION TELEVÍZIO bérelhető.

Huszonöt éves a Tankönyvkiadó

Szerdán, tegnap a fővárosi
pedagógusok művelődési köz-
pontjának Fáklya klubjában
bensőséges ünnepség keretén-
ben emlékeztek meg a Tan-
könyvkiadó negyedszázados
jubileumáról. Az ünnepségen
Petrő András, a kiadó igaz-
gatója beszédében egybek
között rámutatott: 1343 tan-
könyvet kellett a felszabadu-
lás után felülvizsgálni. Az

akkori körülmények között
végzett vizsgálat is 672 köny-
vet talált olyannak, amit
azonnal ki kellett vonni a
forgalomból és csupán 262
ellen nem merült fel kifo-
gás.
A Művelődésügyi Minis-
térium nevében dr. Gosztó-
nyi János művelődésügyi mi-
nisterhelyettes köszöntötte
a megjelenteket.

A nagyközségnek második
éve van gyermekszakorvosa.
A forgalma tavaly már je-
lentősen emelkedett, ami
elsősorban a járványos meg-
betegedésekkel magyarázha-
tó. Jó lenne, ha a gyermek-
gyógyászati rendelő kapna
egy kis laboratóriumot,

hogy az egyszerű rutinvizs-
gálatokat itt is el lehessen
végezni. Vérép- és vizelet-
vizsgálat miatt ugyanis jó
néhány szülőnek kellett ta-
valy is Szegedre utaznia
gyermekével.
Jól érzik magukat a gyer-
mek az új bölcsődeben, és
ez a vállalatok és intézmé-
nyek jelentős társadalmi
munkájának is köszönhető.
Megelégedés tükröződik az
öreg napközi otthona la-
kóinak véleményéből is —
mindössze annyit szeretné-
nek még, hogy legalább két-
hetente látogassa meg őket
egy orvos.

SEGED

Autóbusz-különjárát

PÉCS—SZEOL bajnoki
labdarúgó-mérkőzésre,

1974. június 1-én,
Részvételi díj: 149,— Ft
(ebédetl.)

Jelentkezés és részletes
felvilágosítás:

IBUSZ, SEGED,
Klauzál tér 2
Telefon: 12-020.